

2.5. Hz. Şuayb (a.s)

Kur'an Kıssaları Ali BULAÇ'ın mealinden
Tayfun NASUHBEOĞLU tarafından derlenmiştir.

Giriş

Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı gönderdik. Böylece dedi ki: "Ey kavmim, Allah'a kulluk edin ve yeryüzünde bozguncular olarak karışıklık çıkarmayın."¹ Ancak onu yalanladılar; bunun üzerine onları amansız bir titreme yakalayiverdi, böylelikle kendi yurtlarında diz üstü çökmüş olarak sabahladılar.²

Eyke halkı da gerçekten zalim kimselerdi.³ Bundan dolayı onlardan intikam aldık; her ikisi de açıkca (gözler) ön(ün) dedir.⁴

Davet (Medyen Halkına)

Medyen (halkına da) kardeşleri Şuayb'ı (gönderdik).

Dedi ki: "Ey kavmim Allah'a ibadet edin, sizin O'dan başka ilahınız yoktur."⁵ Size Rabbinizden apaçık bir belge (mucize) gelmiştir. Ölçüyü ve tartıyı tam tutun, insanların (hakları olan mallarını) eşyasını değerinden düşürüp eksiltmeyin ve düzene (ıslaha) konulmasından sonra yeryüzünde bozgunculuk (fesad) çıkarmayın. Bu sizin için daha hayırlıdır, eğer inanıyorsanız."⁶ "Gerçekten ben, sizi bir bolluk ve refah (hayır) içinde görüyorum. Doğrusu ben, sizi çepeçevre kuşatacak olan bir günün, azabından

¹ 29/Ankebut 36

² 29/Ankebut 37

³ 15/Hicr 78

⁴ 15/Hicr 79

⁵ 11/Hud 84

⁶ 7/Araf 85

korkuyorum.”⁷ Eğer mü’minlerseniz, Allah’ın bıraktığı (helal işlerden olan kazanç) sizin için daha hayırlıdır. Ben, sizin üzerinizde bir gözetleyici değilim.”⁸

Tartışmalar

Dediler ki: “Ey Şuayb, atalarımızın taptığı şeyleri bırakmamızı ya da mallarımız konusunda dilediğimiz gibi davranmaktan vazgeçmemizi senin namazın mı emrediyor? Çünkü sen, gerçekte yumuşak huylu aklı başında (reşid bir adam) sın.”⁹

Dedi ki: “Ey kavmim görüşünüz nedir söyler misiniz? Ya ben Rabbimden apaçık bir belge üzerinde isem ve O’da beni kendisinden güzel bir rızıkla rızıklandırmışsa? Ben, size yasakladığım şeylere (kendim sahiplenmek suretiyle) size aykırı düşmek istemiyorum. Benim istediğim, gücüm oranında yalnızca ıslah etmektir. Benim başarıım ancak Allah iledir; O’na tevekkül ettim ve O’na içten yönelip dönerim.”¹⁰

⁷ 11/Hud 84
⁸ 11/Hud 86
⁹ 11/Hud 87
¹⁰ 11/Hud 88
¹¹ 11/Hud 89
¹² 11/Hud 90
¹³ 11/Hud 91
¹⁴ 11/Hud 92
¹⁵ 7/Araf 86
¹⁶ 7/Araf 87
¹⁷ 7/Araf 88
¹⁸ 7/Araf 89
¹⁹ 7/Araf 90
²⁰ 11/Hud 93
²¹ 11/Hud 94
²² 7/Araf 92
²³ 7/Araf 93
²⁴ 11/Hud 95
²⁵ 26/Şuara 176
²⁶ 26/Şuara 177
²⁷ 26/Şuara 178
²⁸ 26/Şuara 179
²⁹ 26/Şuara 180
³⁰ 26/Şuara 181
³¹ 26/Şuara 182
³² 26/Şuara 183
³³ 26/Şuara 184
³⁴ 26/Şuara 185
³⁵ 26/Şuara 186
³⁶ 26/Şuara 187
³⁷ 26/Şuara 188
³⁸ 26/Şuara 189
³⁹ 26/Şuara 190
⁴⁰ 26/Şuara 191

“Ey kavmim, bana karşı gelişiniz, sakın Nuh kavminin ya da Hud kavminin veya Salih kavminin başlarına gelenlerin bir benzeri size isabet ettirmesin. Üstelik Lut kavmi size pek uzak değil.”¹¹ “Rabbinizden bağışlanma dileyin, sonra O’na tevbe edin. Gerçekten benim Rabbim, esirgeyendir, sevendir.”¹²

“Ey Şuayb” dediler. “Senin söylediklerinin çoğunu biz kavrayıp anlamıyoruz. Doğrusu biz seni içimizde zayıf da görüyoruz. Eğer yakın çevren olmasaydı, gerçekten biz seni taşa tutar öldürürdük. Sen bize karşı güçlü ve üstün değilsin.”¹³

(Şuayb) Dedi ki: “Ey kavmim, sizce benim yakın çevrem, Allah’tan daha mı üstündür ki, O’nu arkanızda unutuluvermiş (önemsiz) bir şey edindiniz. Şüphesiz benim Rabbim yapmakta olduklarınızı sarıp kuşatandır.”¹⁴

“O’na iman edenleri tehdit ederek, Allah’ın yolundan alıkoymak ve onda çarpıklık arayarak (böyle) her yolun (başını) kesip oturmayın. Hatırlayın ki siz azınlıkta ve güçsüz iken O, sizi çoğalttı. Bozgunculuk çıkaranların nasıl bir sona uğradıklarına bir bakın.”¹⁵

“İçinizden bir grup, kendisiyle gönderildiğim şeye inanmışken diğer bir grup inanmadığına göre, artık Allah aramızda hüküm verenlerin en hayırlısıdır.”¹⁶

Kavminin önde gelenlerinden büyüklük taslayanlar (müstekbirler) dediler ki: “Ey Şuayb, seni ve seninle birlikte iman edenleri ya ülkemizden sürüp çıkaracağız ya da mutlaka bizim dinimize geri döneceksiniz.”

(Şuayb) “Biz istemesek de mi?” dedi.¹⁷ “Allah bizi ondan kurtardıktan sonra, bizim tekrar sizin dininize dönmemiz Allah’a yalan yere iftira düzmemiz olur. Rabbimiz olan Allah’ın dilemesi dışında, ona geri dönmemiz bizim için olacak iş değildir. Rabbimiz, ilim bakımından her şeyi kuşatmıştır. Biz Allah’a tevekkül ettik. Rabbimiz, bizimle kavmimiz arasında Sen hak ile hüküm ver, Sen hüküm verenlerin en hayırlısısın.”¹⁸

Kavminin önde gelenlerinden küfre sapanlar, dediler ki: "Andolsun, Şuayb'a uyacak olursanız, kuşkusuz kayba uğrayanlardan olursunuz."¹⁹

(Şuayb) "Ey kavmim, bütün yapabileceğinizi yapın; kuşku yok, ben de yapacağım. Kime aşağılatıcı azab gelecek ve yalancı kimdir, yakında bileceksiniz. Siz gözetleyip durun, ben de sizlerle birlikte gözetleyeceğim."²⁰

Azab

Emrimiz geldiği zaman tarafımızdan bir rahmetle Şuayb'ı ve onunla birlikte iman edenleri kurtardık; o zulme sapanları dayanılmaz bir ses sarıverdi de kendi yurtlarında diz üstü çökmüş olarak sabahladılar.²¹

Şuayb'ı yalanlamakta olanlar sanki orda 'hiç refah içerisinde yaşamamışlar' gibi oldular; Şuayb'ı yalanlamakta olanlar, asıl büyük hüsrana uğrayanlar oldular.²² O da onlardan yüz çevirdi ve (şöyle) dedi: "Ey kavmim andolsun, size Rabbimin risaletini tebliğ ettim ve size öğüt verdim. Şimdi ben, küfre sapan bir topluluğa karşı nasıl üzülebilirim?"²³

Haberiniz olsun; Semud (halkına) nasıl bir uzaklık verildiyse Medyen (halkına da Allah'ın rahmetinden öyle) bir uzaklık (verildi)²⁴

Davet (Eykelilere)

Eyke halkı da, gönderilen (peygamber) leri yalanladı.²⁵ Hani onlara Şuayb: "sakınmaz mısınız?" demişti.²⁶ "Gerçek şu ki ben size gönderilmiş güvenilir bir peygamberim."²⁷ "Artık korkup sakının ve bana itaat edin."²⁸ "Buna karşılık ben sizden bir ücret istemiyorum; benim ücretim yalnızca âlemlerin Rabbine aittir."²⁹ "Ölçüyü tam tutun ve

eksiltenden olmayın.”³⁰ “Dosdoğru olan terazi ile tartın.”³¹ “İnsanların eşyasını (mallarını, emeklerini) değerden düşürüp eksiltmeyin ve yeryüzünde bozguncular olarak karışıklık çıkarmayın”³² “Sizi ve önceki yaratılmışları yaratandan korkup sakının.”³³

Dediler ki: “Sen ancak büyülenmişlersin.”³⁴ “Sen, yalnızca benzerimiz olan bir beşerden başkası değilsin ve biz senin gerçekte yalancılardan olduğunu sanmaktayız.”³⁵ Eğer doğru sözlülerden isen, bu durumda gökten üstümüze bir parça düşürüver.”³⁶

Dedi ki: “Rabbim yapmakta olduklarınızı daha iyi bilmektedir.”³⁷

Sonunda onu yalanladılar, böylece onları o gölgelik günün azabı yakaladı. Gerçekten o, büyük bir günün azabıydı.³⁸

Sonuç

Hiç şüphe yok, bunda bir ayet vardır, ama onların çoğu iman etmiş değildirler.³⁹ Ve hiç şüphe yok, senin Rabbin, güçlü ve üstün olandır, esirgeyendir.⁴⁰